

Dříve než začnete

- ▶ Cílem tohoto kontrolního seznamu je pomáhat studentům a studentkám magisterského stupně vysokoškolského studia při psaní závěrečné práce v souladu se standardy a hodnotami akademické a vědecké integrity.
- ▶ Tento kontrolní seznam provází studenty a studentky při přípravě závěrečné práce podle zásad dobré praxe výzkumu tak, aby se vyhnuli riziku nesprávných a pochybných výzkumných praktik.
- ▶ Kontrolní seznam použijte od začátku psaní práce a soustavně během procesu její přípravy, publikování a obhajoby.
- ▶ Berte na vědomí, že tento seznam možná budete muset pro vaše potřeby přizpůsobit specifikám vašeho oboru, vašim zkušenostem, výzkumným politikám a pravidlům vaší instituce. Poradte se se svým vedoucím/svou vedoucí závěrečné práce.

Všeobecné doporučení

- ▶ Vedte si výzkumný deník, do kterého si zaznamenávejte všechny důležité informace.
- ▶ Použijte vhodné nástroje pro práci s literárními zdroji, například software na správu citací.
- ▶ Pokud je to možné, vyberte si téma, které vás zajímá a kterému rozumíte (nebo chcete porozumět).
- ▶ Je pro vás prospěšné interagovat s výzkumnou komunitou a aktivně se účastnit akademických akcí týkajících se vaší práce nebo oblasti studia.
- ▶ Uvědomte si své hranice a nebojte se je slovně vymezit, abyste zabránili vyhoření.

Jméno:

Příprava před psaním

Všeobecná příprava pro mě jako studenta/studentku

- Ověřil(a) jsem si formální požadavky mé univerzity na mou výzkumnou práci a absolvoval(a) jsem požadované kurzy, které se mě týkají.
- Víím, jaké jsou požadavky na kvalitu závěrečné práce na mé instituci, dají se zjistit například přečtením práce z minulého roku.
- Víím, kde najdu informace o jednotlivých úlohách a procesech v rámci psaní práce a kam se můžu obrátit, pokud mám otázky (například vedoucí závěrečné práce, univerzitní knihovna, centrum pro podporu akademického psaní).

Akademická a vědecká integrita

- Mám vědomosti o akademické a vědecké integritě a umím identifikovat její různé porušení jako psaní na objednávku (contract cheating), prakticky pochybných akademických vydavatelů (paper mills), darování autorství, plagiátorství a nedostatky managementu dat.
- Absolvoval(a) jsem přiměřený trénink v oblasti akademické a vědecké integrity a pokud ne, ověřil(a) jsem si dostupnost příslušných kurzů a odborné přípravy na mé instituci. Pokud nejsou dostupné, navštívil(a) jsem stránky ENAI.
- Víím, kde najít dokumenty jako etické kodexy a požadavky mé instituce, které by se mohly týkat mého výzkumu.
- Přijímám osobní odpovědnost za to, že výzkum a psaní mé závěrečné práce se bude uskutečňovat s ohledem na akademickou a vědeckou integritu.

Příprava na tvorbu závěrečné práce

- Spolu s vedoucím práce jsme vypracovali vhodný rozvrh prací, dohodli jsme se na individuálních nebo skupinových setkáních a na časovém plánu, který budeme plnit.
- Spolu s vedoucím práce jsme prodiskutovali, jak a kdy ho/ji můžu kontaktovat. Dohodli jsme se vzájemně respektovat svůj pracovní čas a vyhnout se kontaktům během víkendů a dovolených.
- Zjistil(a) jsem, jaká povolení potřebuji pro svůj výzkum (například povolení použít měřicí přístroje a existující data, povolení provést výzkum v rámci organizace).
- Zjistil(a) jsem s pomocí svého vedoucího/své vedoucí, zda můj výzkum vyžaduje schválení etickou komisí.

- Zjistil(a) jsem s pomocí svého vedoucího/své vedoucí, jaké etické požadavky se týkají mého výzkumu.
- Zkontroloval(a) jsem požadavky na zacházení s osobními údaji a na ochranu údajů, které se týkají mého výzkumu (např. GDPR), a vím, jak je splnit.

Formulování výzkumných otázek a design výzkumu

- Téma mé práce jsem si nechal(a) schválit vedoucím/vedoucí závěrečné práce.
- Víím, jaký bude výzkumný přínos mé práce a co ji odliší od předcházejících prací.
- Rozumím zadání, znám cíl své práce a vím, jak jej dostáhnout.
- V diskusi s vedoucím/vedoucí mé závěrečné práce jsme se shodli na zaměření mého výzkumu a na tom, jaké znalosti a schopnosti budu potřebovat pro realizaci výzkumného záměru.
- Jsem přesvědčen(a), že mám potřebné schopnosti pro uskutečnění plánu výzkumu a pokud ne, navštívím stránky ENAI.
- Prodiskutovali jsme s vedoucím/vedoucí mé závěrečné práce možné konflikty zájmů.
- Obezřetně jsem navrhl(a) metodiku výzkumu tak, aby odpovídala výzkumné otázce (otázkám) a ještě před začátkem psaní jsem ji prodiskutoval(a) s vedoucím/vedoucí mé závěrečné práce.

Výzkum

Sběr dat

- Mluvili jsme s vedoucím/vedoucí mé závěrečné práce o aspektech vědecké etiky spojených s mým výzkumem, jako důležitost informovaného souhlasu, a shodli jsme se na tom, jak dodržování těchto principů zabezpečíme v mé práci.
- Prodiskutovali jsme s vedoucím/vedoucí mé závěrečné práce správné způsoby sběru, zaznamenávání a správy výzkumných dat a shodli jsme se na tom, jak budu tyto úkony provádět ve svém výzkumu.
- Mluvili jsme s vedoucím/vedoucí mé závěrečné práce o významu vedení dobrých protokolů (výzkumné záznamy, poznámky) a shodli jsme se na jejich podobě.

Zpracování dat a analýza

- Dohodli jsme se s vedoucím/vedoucí mé závěrečné práce na metodách zpracování a analýzy dat, které budu používat.
- Jsem si vědom(a) faktorů, které by mohly ovlivnit objektivitu při analýze dat, jako různé formy zaujatosti nebo konfliktu zájmů.
- Jsem si vědom(a) toho, že všechny potenciální limity, zdroje zaujatosti nebo konfliktu zájmů musejí být v mé práci jasně deklarované.
- Jsem si vědom(a) institucionálních a právních požadavků na správné ukládání výzkumných dat a odsouhlasil(a) jsem, jak a kde budou má data uložena.
- Jsem si vědom(a) možnosti výskytu odlehých hodnot a vím, proč a jak by neměly být vyřazeny z datasetu.
- Pokud je potřebné anonymizovat získaná data, vytvořím kódy a provedu anonymizaci před psaním práce.
- Je důležité anonymizovat účastníky výzkumu (pokud se to týká mé práce). Uložím anonymizační kódy vhodným způsobem.

Akademické čtení a psaní

Akademické čtení

- Víím, jak vyhledávat v literatuře, a pokud ne, vím, kde získat pomoc – například v univerzitní knihovně.
- Používám literární zdroje primárně z univerzitní knihovny, z multidisciplinárních databází nebo z databází vědecké literatury.
- Pro svůj výzkum používám pouze relevantní a spolehlivé vědecké zdroje.
- Pro svůj výzkum jsem si vypracoval(a) seznam literatury ke čtení.

- Pokud je to možné, používám primární zdroje a vyhýbám se sekundárním zdrojům.
- Během čtení si dělám poznámky a připojuji k nim bibliografické informace.
- Když ve svém oboru čtu akademický text, věnuji pozornost i formě a stylu, abych rozvíjel(a) své vlastní schopnosti v oblasti akademického psaní.
- Prostudoval(a) jsem si zdroje mé instituce a vhodnou literaturu na téma psaní akademického textu.

Etická práce se zdroji

- Mám dostatek znalostí o správném citování (například citace v textu, poznámky pod čarou) a technikách odkazování.
- Zjistil(a) jsem si, který citační styl se používá na mé instituci, nebo jsem si vybral(a) vhodný styl.
- Při psaní svého akademického textu jasně rozlišuji mezi textem přejatým z literárních zdrojů (například citáty nebo parafrázovaný materiál) a svým vlastním originálním textem.
- Cituji a vypisuji bibliografické odkazy ke všem použitým zdrojům.
- Označuji začátek a konec všech přímých citátů a připojuji k nim v textu odpovídající citace nebo poznámky pod čarou.
- K textu parafrázovanému nebo sumarizovanému z literárních zdrojů připojuji odpovídající bibliografické odkazy.
- Při parafrázování myšlenek používám raději své vlastní slova, než nahrazovat slova v převzatém textu synonymy.
- Řádně uvádím zdroje všech použitých materiálů (jako obrázky, grafy a tabulky) a ověřuji si, zda je můžu použít, nebo k tomu musím získat povolení.
- Správně jsem označil(a), očísloval(a) a připojil(a) odkazy na veškerý použitý materiál (jako obrázky, grafy a tabulky) a vytvořil(a) pro ně samostatný registr.

Struktura, forma a jazyk

- Vím, jakou strukturu (např. IMRAD) budu používat ve své práci, shodl(a) jsem se na ní s vedoucím/vedoucí závěrečné práce.
- V abstraktu jasně uvádím téma své práce, popisuji metodiku a hlavní výsledky.
- Cíl mé práce a výzkumné otázky jsou jasně stanoveny v úvodu práce.
- Má práce má jasně zaměření a konzistentní argumentaci, včetně zřetelného propojení mezi cílem výzkumu, hlavními tématy a celkovými závěry.
- Nezahrnuji do své práce nepodstatné informace.
- Přesně používám příslušnou metodiku.
- Mé závěry jsou jasně uvedeny.
- Úvod a závěr jsou konzistentní, nejsou mezi nimi rozpory.
- Jazyk mé práce je gramaticky správný, jasný a přesný.
- Použil(a) jsem požadované formátování pro abstract nebo shrnutí (je-li to uplatnitelné pro mou práci), titulní stranu, obsah, číslování stran, seznam literatury, seznam tabulek/obrázků, seznam zkratk apod.

Závěrečné připomínky

- Transparentně jsem uvedl(a) všechny své zdroje včetně bibliografických odkazů.
- Používal(a) jsem jednotný citační styl.
- Dvakrát jsem zkontroloval(a), zda formátování mé práce odpovídá požadavkům.
- Dvakrát jsem zkontroloval(a) svou bibliografii a ujistil(a) se, že obsahuje všechny a jen takové zdroje, které jsou citovány v mé práci.
- Provedl(a) jsem korekturu své práce.